

**Beleving en gedrag van 12 t/m 16-jarigen
rondom vaperen**
Onderzoeksrapport

M250225

5.1.2e

7-5-2025

5.1.2e @motivation.nl

5.1.2e @motivation.nl

Inhoud

Achtergrond en doelstelling	p. 3
Methode en opzet	p. 4
Samenvatting van de resultaten	p. 5
Resultaten	p. 6

Achtergrond en doelstelling

In opdracht van het ministerie van VWS heeft Motivaction een onderzoek uitgevoerd naar het vape-gedrag en de houding over vaperen onder 12 t/m 16 jarigen in Nederland en hun ouders.

Achtergrond

Sinds enkele jaren is er een alarmerende toename van het aantal vappende jongeren in Nederland. Om de omvang van het probleem en de schadelijke gevolgen van vaperen beter in kaart te brengen, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren onder ouders van kinderen van 12 tot en met 16 jaar en kinderen van 12 tot en met 16 jaar. Het onderzoek is onderdeel van de voorlichtingscampagne 'Nee tegen vaperen', dat als doel heeft ouders te stimuleren om met hun kind te praten over de schadelijke gevolgen van vaperen en te voorkomen dat hun kind begint met vaperen.

Doelstelling

Inzicht krijgen in de beleving en het gedrag op het gebied van vaperen bij kinderen uit de leeftijdsgroep van 12 t/m 16 jarigen en hun ouders.

Methode en opzet

Doelgroep, steekproef en representativiteit

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd onder het ISO-20252:2019-gecertificeerde panel van Motivaction: Stempunt en een ISO-gecertificeerd partner-panel.

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van ouders van kinderen van 12 t/m 16 jaar en hun kinderen van 12 t/m 16 jaar. Ouders ontvingen naast een uitnodiging voor deelname aan het onderzoek ook informatie over het onderwerp én het doel van het onderzoek. Vervolgens werd hen om toestemming gevraagd om hun kinderen te benaderen voor dit onderzoek. Met instemming van de ouders ontvingen de kinderen vervolgens een uitnodiging op hun eigen mailadres voor deelname aan het onderzoek. $n=1.064$ ouders en $n=760$ 12 t/m 16 jarigen vulden de vragenlijst volledig in.

De steekproef is voor de ouders representatief op leeftijd, geslacht, opleiding, regio en leeftijd van het kind. Representativiteit is verkregen door

middel van RIM-weging. Gegevens vanuit eerdere representatieve onderzoeken uit het panel van Motivaction diende hiervoor als ijkbestand. Voor de kinderen is de steekproef representatief op leeftijd en geslacht, door middel van een RIM-weging. Een bestand uit Statline van het CBS diende hiervoor als ijkbestand.

Vragenlijst, dataverzameling en veldwerkperiode

De vragenlijst met 21 vragen is in samenwerking met HAGENS, DPC, OpenNow en het ministerie van VWS opgesteld. Er is een selectievraag gesteld om ouders van kinderen met de juiste leeftijd te werven en selecteren. Ook voor kinderen is een selectievraag gesteld ter controle om kinderen met de juiste leeftijd te werven. Voor ouders die geen kinderen de juiste leeftijdsrange (12 – 16) hadden en kinderen die niet de juiste leeftijd (12 – 16) hadden, stopte de vragenlijst na de selectievragen. Het veldwerk is uitgevoerd tussen 10 en 21 april 2025.

Leeswijzer voor de resultaten

Doelgroep

In dit rapport worden enkel de resultaten van de kinderen die deelnamen aan het onderzoek gerapporteerd. Voor de leesbaarheid van het rapport verwijzen we naar de doelgroep 12 t/m 16-jarigen als 'jongeren'.

Grafiektitels

Iedere grafiek toont een 'n': het ongewogen aantal respondenten waarop de resultaten in de grafiek betrekking hebben. Daarnaast staat bij elke grafiek een 'basis'. De basis beschrijft welke deel van de respondenten de vraag heeft beantwoord.

Percentages

De grafieken in dit rapport tonen de gewogen percentages.

Sommige opgetelde percentages in de tekst komen net niet overeen met de percentages in de grafiek (verschil van -1% / 1%). Dit komt door afrondingsverschillen.

Bij sommige grafieken telt het totaal niet op tot 100%. Dit kan komen door afrondingsverschillen of doordat er sprake is van een vraag waarbij men meerdere antwoorden mocht aanvinken.

Absolute aantallen

Bij sommige grafieken worden in plaats van percentages absolute aantallen getoond. Dit komt door de lage 'n' die deze vraag heeft beantwoord.

Top 2

Naast sommige grafieken staat ook een top 2. Dit is het optelde percentage van de twee hoogste/meest positieve antwoordcategorieën (bv. eens + zeer eens).

Samenvatting van de resultaten

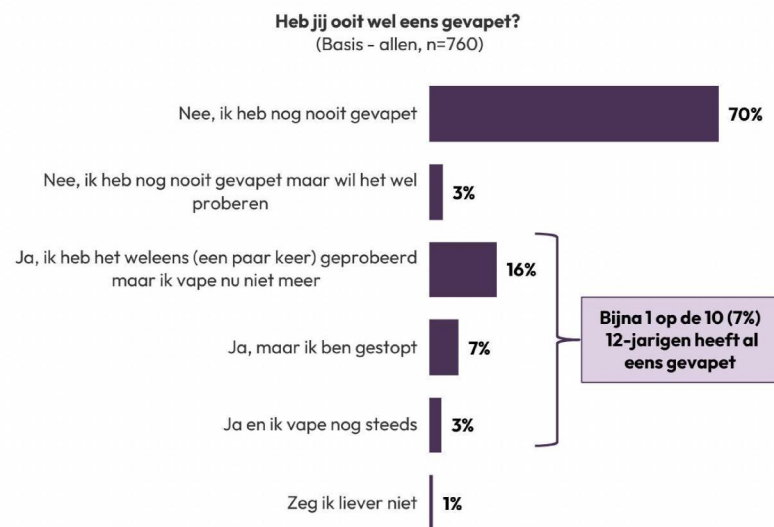
- Een kwart (26%) van de jongeren heeft al eens vape gebruikt. Dat zijn vooral kinderen die het wel eens (een paar keer) geprobeerd hebben, maar nu niet meer vaperen. Van de 12-jarigen heeft bijna 1 op de 10 (7%) al eens een vape gebruikt, 3% van de 12-jarigen geeft aan vaperen weleens te willen proberen.
- Een op de drie (31%) jongeren die wel eens een vape gebruikt(e) doet of deed dit dagelijks. Onder de meisjes die vape(te)n gebruikte dit vaker dagelijks (43%) dan onder de jongens die vape(te)n (18%).
- Een op de zes (16%) jongeren voelt zich soms onder druk gezet om te vaperen en één op de zeven (14%) jongeren vindt het moeilijk om nee te zeggen als hen een trekje van een vape wordt aangeboden.
- Zeven op de tien (71%) jongeren geven aan dat hun vrienden wel eens vaperen. Dat zijn vooral jongeren (50%) die aangeven dat een paar van hun vrienden vaperen, maar één op de vijf (22%) jongeren geeft aan dat de helft of meer van hun vrienden wel eens vaperen. Van de twaalfjarigen geven twee op de vijf (40%) aan dat sommigen van hun vrienden wel eens vaperen.
- Iets minder dan de helft van de vaperende jongeren in dit onderzoek (8 van de 20) zeggen verslaafd te zijn aan vaperen. 3 van de 20 vaperende jongeren geven aan niet te weten of zij wel of niet verslaafd zijn aan vaperen.
- Een kwart van de vaperende jongeren in dit onderzoek (5 van de 20) zegt niet makkelijk te kunnen stoppen met vaperen als zij dat zouden willen. 3 van de 20 vaperende jongeren in dit onderzoek weten niet of zij makkelijk zouden kunnen stoppen.
- De meeste vaperende jongeren in dit onderzoek (12 van de 20) hebben geen uitgesproken mening over of zij willen stoppen met vaperen, 4 van de 20 vaperende jongeren in dit onderzoek zouden wel willen stoppen met vaperen.
- Een op de drie vaperende jongeren in dit onderzoek (7 van de 20) denkt in de toekomst te blijven vaperen.
- Een derde (34%) van de jongeren die nog nooit gevaped heeft, denkt dat zij het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vaperen. Van de jongeren die gestopt zijn met vaperen zeggen drie op de vijf (61%*) dat zij het moeilijk vonden om te stoppen met vaperen.

*deze resultaten zijn indicatief i.v.m. de lage n (n<100)

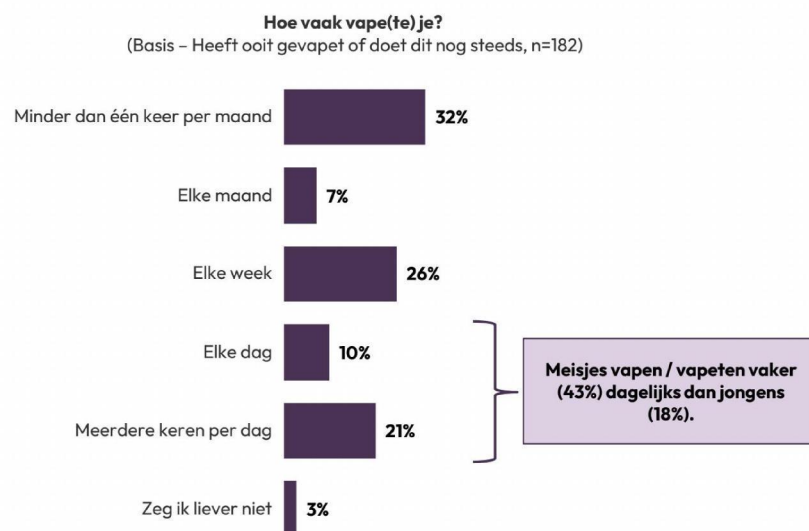
Resultaten

Een kwart (26%) van de jongeren heeft al eens gevapet

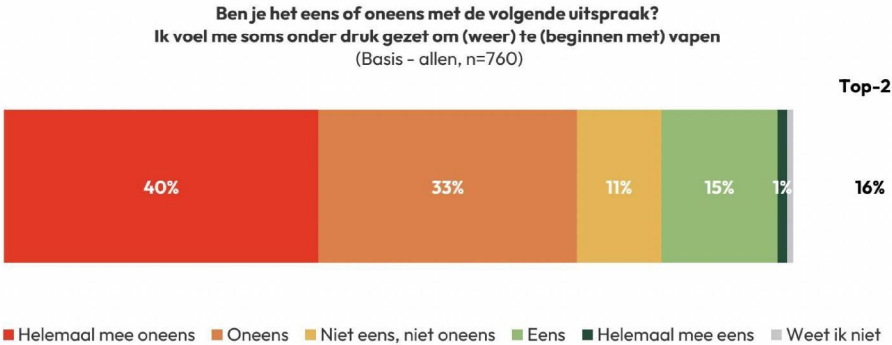
[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Bijna één op de drie (31%) vappende jongeren doet of deed dit dagelijks

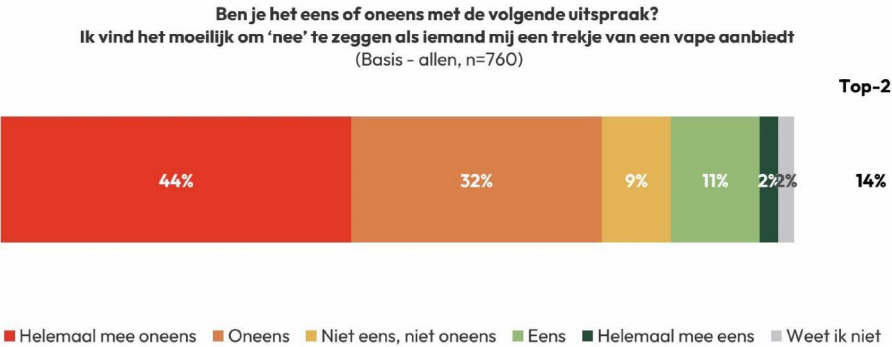

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Eén op de zes (16%) jongeren voelt zich soms onder druk gezet om te vaperen

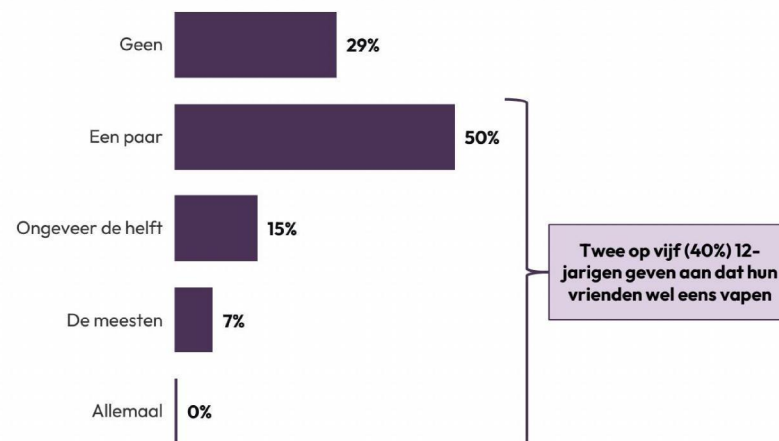

Eén op de zeven (14%) jongeren vindt het moeilijk om nee te zeggen als hen een trekje van een vape wordt aangeboden

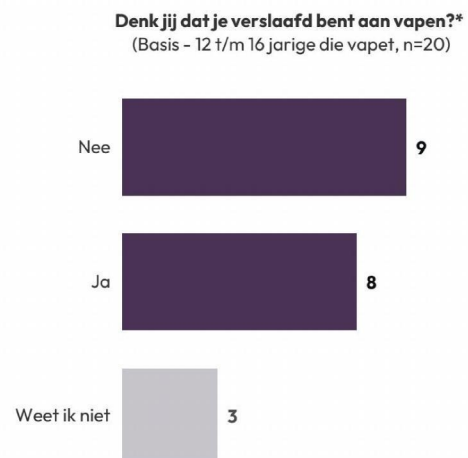
Zeven op de tien (71%) jongeren geven aan dat hun vrienden wel eens vaperen, één op de vijf (22%) geeft aan dat de helft of meer van hun vrienden wel eens vaperen

Hoeveel van jouw vrienden vaperen wel eens, denk je?
(Basis - allen, n=760)

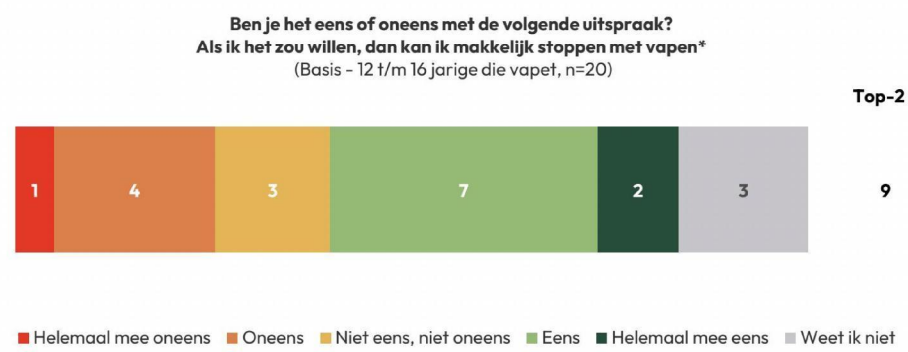
[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Iets minder dan de helft van de vappende jongeren in dit onderzoek zegt verslaafd te zijn aan vpen

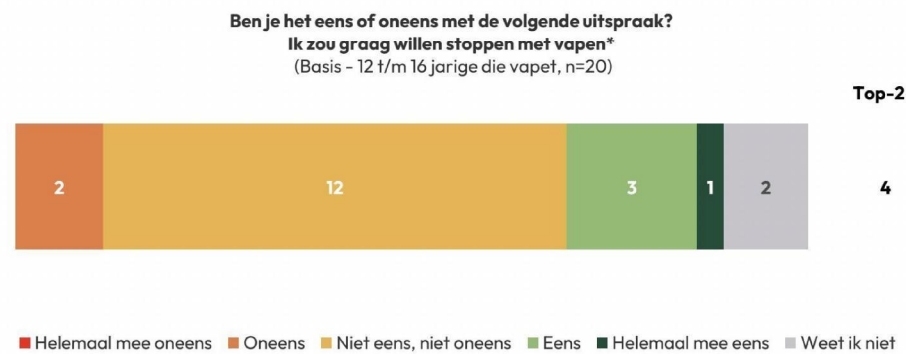
*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)
In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

Een kwart van de vapende jongeren in dit onderzoek zegt niet makkelijk te kunnen stoppen met vaperen als zij dat zouden willen

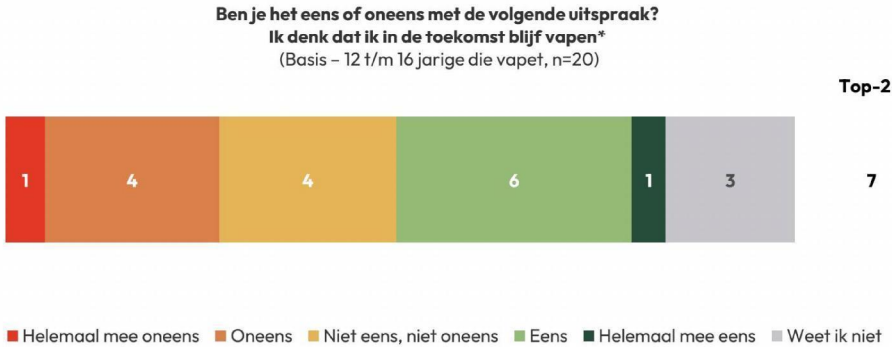
*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)
In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

De meeste vappende jongeren in dit onderzoek hebben geen uitgesproken mening over of zij willen stoppen met vaper, vier van de vappenden jongeren in dit onderzoek zouden wel willen stoppen met vaper

*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)
In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

Een op de drie vappende jongeren in dit onderzoek denkt in de toekomst te blijven vaperen

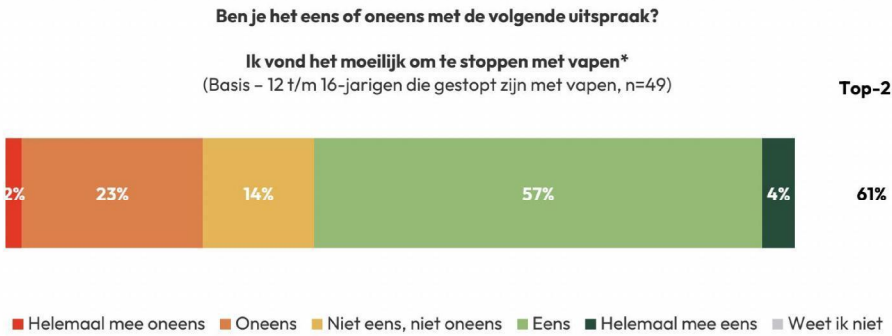
*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)
In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

Een derde (34%) van de jongeren die nog nooit vapeten, denkt dat zij het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vapen

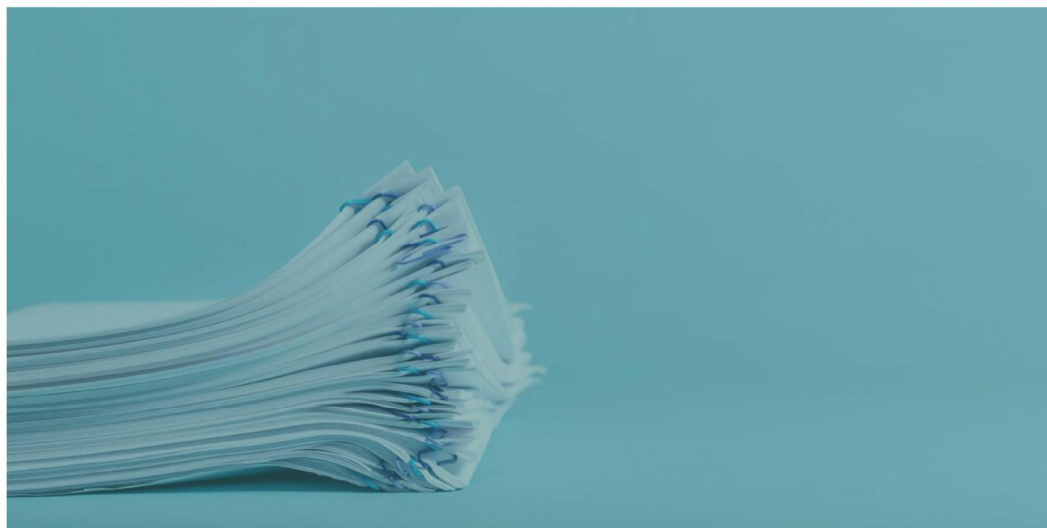

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Drie op de vijf (61%) jongeren die gestopt zijn met vaperen vonden het moeilijk om te stoppen met vaperen

*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)
[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Bijlagen

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor of jongeren ooit wel eens gevapet hebben

Heb jij ooit wel eens gevapet? (Basis - allen, n=760)	Totaal
Nee, ik heb nog nooit gevapet	70%
Nee, ik heb nog nooit gevapet maar wil het wel proberen	3%
Ja, ik heb het weleens (een paar keer) geprobeerd maar ik vape nu niet meer	16%
Ja, maar ik ben gestopt	7%
Ja en ik vape nog steeds	3%
Zeg ik liever niet	1%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor hoe vaak jongeren vaperen of vaperen

Hoe vaak vaperen je? (Basis - Heeft ooit gevaperd of doet dit nog steeds, n=182)	Totaal
Minder dan één keer per maand	32%
Elke maand	7%
Elke week	26%
Elke dag	10%
Meerdere keren per dag	21%
Zeg ik liever niet	3%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabel voor hoeveel van de vrienden van de jongeren volgens hun wel eens vaperen

Hoeveel van jouw vrienden vaperen wel eens, denk je? (Basis - allen, n=760)	Totaal
Geen	29%
Een paar	50%
Ongeveer de helft	15%
De meesten	7%
Allemaal	0%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor de mate waarin niet vappende jongeren het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik niet
Ik denk dat ik het moeilijk zou vinden om te stoppen met vaperen (heeft nooit gevapt, n=685)	11%	11%	15%	28%	6%	30%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor de mate waarin jongeren die gestopt zijn met vaperen het moeilijk vonden om te stoppen met vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik niet
Ik vond het moeilijk om te stoppen met vaperen (is gestopt, n=49)	2%	23%	14%	57%	4%	0%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage - Onderzoekstechnische informatie, kwantitatief

Veldwerkperiode

Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 10 t/m 21 april 2025.

Methode respondentenselectie

Uit het StemPunt-panel van Motivaction en een gecertificeerd partner-panel van Motivaction. Jongeren werden via de ouders benaderd na toestemming van de ouders.

Incentives

De respondenten hebben als dank voor deelname aan het onderzoek punten voor het spaarprogramma van het panel waarvan zij lid zijn ontvangen.

Weging

De onderzoeksdata zijn gewogen daarbij fungeerde uit statline van het CBS als ijkbestand.

Responsverantwoording online onderzoek

In de veldwerkperiode is aan 5176 personen een uitnodigingsmail verstuurd. Op de slotdatum van het veldwerk (zie bij Veldwerkperiode) was het gewenste aantal vragenlijsten ingevuld en is de toegang tot de vragenlijst op internet afgesloten.

Bewaartermijn primaire onderzoeksbestanden

Digitaal beschikbare primaire onderzoeksbestanden worden tot tenminste 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard. Hetzelfde geldt voor schriftelijke primaire bestanden zoals ingevulde vragenlijsten. Een uitzondering vormen beeld- en geluidsopnames van respondenten, deze worden ten hoogste 6 maanden bewaard.

Overige onderzoekstechnische informatie

Overige onderzoekstechnische informatie en een exemplaar van de bij dit onderzoek gehanteerde vragenlijst is op aanvraag beschikbaar voor de opdrachtgever.

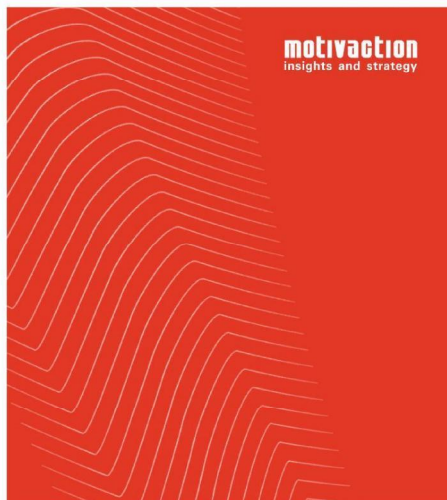

Wij verminderen onze footprint

Motivaction gebruikt uitsluitend
papier met een FSC-label

Motivaction gebruikt
energiezuinige auto's

Motivaction gebruikt
groene stroom

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International bv

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

meer zien
meer weten
meer betekenen

motivaction
insights and strategy

M250225 | Beleving en gedrag rondom vaperen | Ministerie van VWS

Motivaction International bv
Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

5.1.2e

5.1.2e@motivaction.nl
www.motivaction.nl

7-5-2025

28